VIII. évfolyam. Celldömölk, (Kis-Cell) 1906. október 14. 42. szám.

Kemenesvidék

KÖZERDEKŰ FÜGGETLEN UJSAG.

(„KIS-CZELL és VIDÉKE".) Megjelenik minden vasárnap. („KIS-CZELL és VIDÉKE".)

Egy évre . . . 8 kor. | Negyedévre . . 2 kor. —
Fél évre . . . 4 „ | Egyes szám ára — „ 20

kedd, szerda és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:
Huss Gyula

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Celldömölk, „Sas"-szálloda, 5-ös számu szoba. — Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető mindennemü küldemények.

Az egyetemi tanitás.

— Irta: BODNÁR ZSIGMOND egyetemi tanár —

Sokszor hallani az egyetemi oktatásra nézve, hogy napjainkban uj dresszurát kivánnak, az ifjuság pedig oktatás helyett nem óhajt egyebet, mint betanulni egy kis tankönyvet, vagy inkább dióhéjba szoritott rövid kivonatot. „Tessék az egyetem tájékán az antiquárisak boltjait nézni: csupa kis kivonat, csupa kis repetitorium, a vizsgálatokra készülés segédeszközei", mondja egy cikkiró. Nem hajmeresztő állapotok ezek? — Kiált fel ugyanazon cikkező.

Tökéletesen igaza van a tényeket illetőleg. Kétségtelen, hogy az egyetemi tanitás csupa kikérdezésből, kollokviumokból áll, vizsgálatokkal, szigorlatokkal van beszegve, bekeritve. Némely tanárnak több száz a hallgatója, ezekből számosan akarnak kollokválni vagy szigorlatot tenni s a tanár nem segithet másképmagán, mint néhány kérdést vet oda a tanulónak, a disciplina anyagának egy-két pontját kérdezi ki s ezután végez vele.

E baj okát nemcsak a hanyag tanulók nagy számában, hanem a rossz tanárokban is keresik. Szerintök a magyar ifjuság most léha, közönyös, lelketlen, nem kell neki a tudomány, legfeljebb egy kis gyakorlati ismeret. Örökös vizsgálatokkal kell kényszeriteni a tudomány kisebb anyagának elsajátitására. Ezt kivánja a nagyközönség, ezt követelik a miniszteri szabá

denekelőtt diploma kell.

És milyenek e vizsgálatok? Talán azt kérdezik a tanárok, hogy »megtanult-e a tanuló igazán tanulni, tehát jártasságát a tudományos gondolkodás módszereiben?« Erről szó sem lehet, mert ez hosszabb, körültekintőbb vizsgálatot igényel, amire nem ér rá a tanár. Kényelme azt kivánja, hogy csupán több kevesebb ismeret meglétét keresse s ha ez megvan, elégedjék meg vele. Vannak, akik a vizsgálat e módját tarthatatlannak tekintik. Szerintök meg kellene változtatni a vizsgálat egész szellemét és ismeretkutatás helyett tulnyomóan a módszert, a tudományos gondolkodást kellene követelni.

Pedig mindezen kifakadások nem jogosultak. A tanulók annyit, amennyit tanulnak, a tanárok elég képzettek, habár nem portentumok.

De hát mi az oka e különös jelenségnek? Miért nem tanul most az ifjuság módszereket, elméleteket, tudományos magyarázatokat?

Az erkölcsi törvény ismeretével könnyü e kérdésre válaszolnunk. Azért nem tanul az ifjuság, mert csődöt mondottak e módszerek, a tudományos elméletek. Husz év ifjuság tanulásán, enyhitenek tulterhelésén, szükebbre szabják a vizsgálatok tananyagát, a tanárok pedig engedelmeskednek nekik s a középiskolákban, az egyetemeken lehetőleg keveset követelnek. Megelégesznek a tanuló feleletével, ha egy kis gyakorlati ismeretet tanusit. Elméletekkel, módszerek, kel maguk sem igen foglalkoznak, theoriák nem igen kellenek nekik.

De ma senkinek sem kellenek. Az a természettudományi, reális gondolkozás, mely ötven év óta fokozatosan áthatotta az összes természeti és erkölcsi tudományokat nem kell az uj nemzedéknek. Az elemi iskolától fel az egyetemig minden téren jelentkezik az idealizmus az ő theologiai gondolkozásával, mely uralomra juttatja a tekintélyt és hagyományt, szabad reális nevelés helyett a vallás erkölcsit sürgeti, anarchisták, szocialisták, féktelen egyénségek helyett vallás-erkölcsös szellemü ifjuságot akarnak nevelni. Maga az egyetemi ifjuság mindenütt átalakul, a tekintély elvének kezd hódolni, ugynevezett nemzeti szellemü lesz, tiltakozik a kozmopolitizmus

TÁRCA.

A jó barát.

— Irta: CSEHOV ANTAL. —

A bajos Dóra, vagy amint az utlevélben szerepelt: Fedóra Usakoff, mikor kikerült a kórházból, olyan helyzetben volt, aminőben azelőtt soha, nem volt lakása és nem volt egy kopekja sem. Már most mit csináljon?

Legelőször is a zálogházba ment, ahol türkisz gyürüjét — egyetlen értékes holmiját — zálogba tette. Egy rubelt kapott ra . . . De mit vehet egy rubelen? Nem kaphat érte se divatos jaquettet, se magas kalapot, se szép cipőt, e dolgok nélkül pedig szinte ugy érezte magát, mintha mesztelenen járna. Azt képzelte, hogy nemcsak az emberek, hanem a lovak és kutyák is őt bámulják, s kinevetik a ruhájának az egyszerüsége miatt, Csak a ruhájára gondolt, mig az a kérdés, hogy hol fog aludni és mit fog enni, egyáltalán nem nyugtalanitotta.

Csak legalább egy jó baráttal találkozna, gondolta magában. Pénzt kérnék tőle . . . És nem utasithatom el, mert . . ,

De nem találkozott egy jó baráttal, egy ismerős urral sem. Nem lett volna nehéz rájuk találni, a Renaissanceban. de a Renaissanceba ilyen egyszerü ruhaban kalap nélkül nem engedik be

Mit csináljon?

Hosszas vonakodás utan, miután már belefáradt a sok járásba, ülésbe és töprengésbe, rászánta magát a legvégső eszközre, arra, hogy valamelyik jó barátját, valamelyik ismerősét meglátogatja s pénzt kér tőle.

De hát melyikhez menjek? . . . Misához nem mehetek, mert megnősült . . . A vöröshaju öreg meg egésznap hivatalban van . . . Eszébe jutott Finkel fogorvos, egy kikeresztelkedett fogorvos, aki három hónappal ezelőtt karperecet ajándékozott neki és akinek egy a német klubban souper alatt egy pohár bort öntött a fejére, Mikor ez a Finkel eszébe jutott. Dóra nagyon megörült.

Bizonyosan kapok tőle valamit, csak otthon találjam — gondolta magában, mikor elindult a fogrvoshoz, ha pedig nem ad semmit, akkor összetöröm a jámpáját . . .

Mikor a fogorvos lakasához közelebb ért, már készen volt a terve, nevetve halad fel a lépcsőn, beront az orvos szobájába és 25 rubelt követel tőle. De mikor odaért és a csengőhöz akart nyulni, egyszerre szétfoszlott a terve. Dóra hirtelen félni kezdett, sőt remegett is, ami ezuttal először történt vele. Durva és szemtelen csak a vidám társaságban szokott lenni, most azonban közönséges ruhában és egy közönséges kéregető szerepében nagyon józannak és félénknek érezte magat, Szégyen és félelem fogta el,

Talan már el is felejtett — gondolta magában és nem merte megnyomni a csengőt.

És hogy menjek be hozzá ilyen ruhában? Olyan vagyok, mint valami koldus vagy szobaleány.

Dóra megnyonta a csengőt . . . Az ajtó mögül léptek zaját hallotta.

Sirolin
Emeli az étvágyat és a testsulyt, megszünteti a köhögést, vértadékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, szamárköhögés, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Minthogy értéktelen utánzatokat is kinálnak, kérjen mindenkor „Roche" eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche"
Kapható orvosi rendeletre a gyógyszertárakban. — Ára üvegenkint 4.— korona.

ellen, kárhoztatja a liberalizmust s hallgatag vagy nyilt antiszemitizmus hive lesz.

Ilyenkor tehát nem kellenek a tudományos módszerek, nem kellenek az elméletek, hanem uralkodni kezd minden téren a theologiai gondolkodás, vagyis az egész, az egység szempontjából való látás, midőn a mindenségben az Istennek, az egyházban a főpapnak, az országban a királynak, a családban az atyának, a férjnek hódolnak s csak másodsorban érvényesülnek a hivők, az alattvalók és a családban a nők és gyermekek.

Némelyek az egyetemi könyvtárak gazdag felszerelésétől várják az egyetemi tanitás jobb jövőjét. Ez azonban nem egyhamar fog bekövetkezni.

Majd ha elérte célpontját a győzedelmesen haladó idealizmus és mint 1815. körül, megkezdődik a spekuláció a bölcsészeti, az erkölcsi, a történeti tudományok [illegible] minden ágát [illegible] ész mindenhatóságában, csodás képességával. A kongresszuson felmerült az a [illegible] harmadik, negyedik, stb. tizedében; akkor kezdik ismét bujni a tanárok és tanulók a könyvtárt, követelik a kollokviumok, szigorlatok, kevesbitését, az igazi tanszabadság behozatalát s rajongva fogják tanulni a különféle módszereket, elméleteket. Addig azonban jobbára csak leporolni, nem pedig olvasni veszik le a polcról a könyveket.

Végül a rossz tanárokkal hozakodnak fel némelyek. Azért nem tanul az ifjuság, mert a rossz tanár nem tudja és nem akarja tanulásra serkenteni, bensejében a tudomány szomját felkelteni. Bocsánatot kérek de ilyenkor sehol sincsenek rossz tanárok. — Most minden tanár jó, aki egyszerüen, igénytelenül, uj és különös módszer és elmélet nélkül tanit. Az egyetemi kinevezések is már jó idő óta ebben a mederben folynak és sokáig igy fognak folyni. Előszeretettel katholikus papokat és egyszerü keresztény tudósokat fognak kinevezni. — Ilyenkor kerüljük a nagy elméket, fényes tehetségeket, akiknek önálló nézeteik, merész elméleteik lehetnek. Óvakodun az uj felfogástól, sőt elnyomjuk, esetleg üldözzük azt, aki ilyenekkel áll elő. Keblünket a vallás és erkölcs, a tekintély és hagyomány utáni vágy tölti el. Aki ily szellemben tud szépet és nagyot teremteni, az már tetszik, noha még ezeket sem szeretjük látni, mert attól tartunk, hogy sokat markolnak, merészen lépnek s tulságba csapnak.

Igy hozza ezt magával a folytan növekvő idealizmus, mely minél hatalmasabb, annál kevésbé szokott megalkudni a körülményekkel.

Iparfejlesztő nagykereskedelem.

A mult hóban lezajlott szegedi ipar[illegible] kongresszuson felmerült az a [illegible] sülve kényszeritsék rá az osztrák gyárosokat, hogy a magyar kereskedelem által vásárolt áruikat itt Magyarországon gyártsák.

Ennek az eszmének első gyakorlati megvalósitását jelenti az a fuzió, amely most jött létre a főváros két igen nagy cége hozott. Mint a »Magyar Kereskedők Lapja« jelenti a Bettelheim Miksa és társa diszmüáru nagykereskedő cég f. évi október 1-ével egyesült a hason szakmáju Fröhlich és Tsuk nagykereskedő céggel.

Ez az első pillanatra magánüzleti tranzakciónak látszó egyesülés egy igen nagy horderejü és a magyar iparra nézve kiszámithatlan fontosságu akció bevezetését jelenti. A két egyesült cég már önmagában is mindegyik tetemes mennyiségét adta el a magyarországi norinbergi és diszmüáru cikkek szükségletének. Most a fuzió után az egyesült cégek az egész belső fogyasztásunknak legalább 1—6 részét a kezei között tartják. ugy, hogy a koncentráció mint egy 10 millió korona árut, főkép osztrák import felett ád rendelkezési hatalmat egy magyar vállalatnak.

Ez a hatalmas áram már önmagában is garancia arra, hogy az osztrák gyárosok a fuzionált cikkek legfontosabbjaira nézve kénytelenek lesznek hovatovább magyarországi ipartelepeket létesiteni, annyival is inkább, mert a cég nem kerül hitelezési függő viszonyba szállitóival.

További kiépitése ennek a rendszernek az lesz. hogy egyrészt a koncentrációba idővel még több cég fog bevonatni, másrészt pedig, hogy a be nem olvadó cégek kivonatnak abból a hitelezési függőségből, mely manapság legnagyobb erőssége az osztrák gyárosoknak velünk szemben. E célból a nagy cégek egy pénzintézetet fognak alapitani, mely a kereskedőket olcsó hitel engedélyezésével abba a helyzetbe hozza majd, hogy bevásárlásaikat készpénzért eszközölhessék. A hitelforrás egységessége révén egy kalap alá hozott magyar kereskedők ekképen közös erővel fogjak követeléseiket az osztrák gyárosokkal szemben felállithatni s ekként [illegible] les [illegible] magyar [illegible] gyar ipartelepek létesitendők.

Kartel bomlása. A hatalmas, még röviddel ezelőtt megdönthetetlennek vélt vaskartel körében a bomlás határozott jelei merültek fel. Meglehet, sőt valószinü, hogy a vasmüvek szövetségéhez görcsösen ragaszkodó nagy vállalatok még most el fogják tüntetni és helyre tudják állitani a békét, a nélkül, hogy a fogyasztók nagy tömege valósággal észrevehetné a kartel bomlását — mert haszna a közönségnek egyenlőre aligha lesz belőle — de előbb-utóbb mégis csak megrendül az erős szövetség.

A Merisch-schlesische Drathindustrie Actiengesellschaft oly követeléseket támasztott a vaskartel drótszeg — osztályával szemben, melyeket a többi gyárak elfogadhatatlanoknak jelentetrék ki. — A nagyobb vasmüvek vezetői most magánuton tárgyalnak a Merisch-schlesische vel és valószinüleg rá fogják venni, hogy egy a reméltnél valamivel kisebb konc fejében lemondjon szövetségbontó terveiről.

Itthon van a doktor ur? — kérdezte.

Most már jobb szerette volna, ha a portás szemmel válaszolt volna. Ehelyett azonban beboesátotta az előszobába és levette vallról a köpenyét.

A lépcső nagyszerü volt, sőt pompas, e fényüzésből azonban Dórának egy nagy tükör tünt fel, amelyben egy elzüllött alakot látott, a kin nem volt sem divatos jaquett, sem magas kalap. És különös, hogy most, amikor oly szerényen volt felöltözve, mint valami mosónő vagy varrónő megint szégyelte magát, nem volt benne semmi elszantság, semmi szemtelenség, sőt már nem is Dóranak. hane csak Fedóra Uvakoff-nak képzelte magat.

Kérem — szólt a szobalcány, aki a fogorvos szobájába bevezette, — azonnal jön a doktor ur, tessék leülni.

Dóra leült egy puha karosszékbe.

Egyszerüen azt mondom neki adjon kölcsön huszonöt rubelt — gondolta magában. Ez nagyon tisztességes dolog. mert a fogorvos ismerősöm, jó baratom. Csak legalább kimenne ez a szobalány, az ő jelenlétében különös volna. Egyáltalában minek áll itt ez a leány?

Körülbelül öt perc mulva nyilt az ajtó és bejött Finkel, egy nagy. kövérarcu kidölledt szemü fekete zsidó. Az arca, a hasa, a tokája mindene a jólakottságra vallott és olyan visszataszitó volt. A Renaissanceban vagy a német klubban rendesen sokkal vidámabb volt, sokat költött a nőkre, mulatságokra és tréfákat. Mikor például Dóra egy pohár sört tötött a fejére, csak mosolygott s az ujával megfenyegette, Most azonban komor volt és álmos és fontoskodott, mint valami hivatalfőnök.

— Mit parancsol? — kérdezte annélkül, hogy ránézett volna Dórára.

Dóra egy pillantást vetett a szobaleány komoly arcára, majd Finkel kövér alakjára, aki őt nyilván nem ismerte meg és elpirult.

— Mit parancsol? — szólt az orvos most már kissé idegesen.

— A... a... a fogam fáj — dadogott Dóra.

— Aha, melyik foga? hol?

Dórának eszébe jutott, hogy van egy od vas foga.

Itt lenn ... jobb oldalon ... dadogott zavartan.

— Hm, hm . . Nyissa ki a száját.

Finkel összeráncolta a homlokat és aztán elkezdte a beteg fogat nézegetni.

— Fáj? kérdezte és valami hegyes vassal elkezdett kotorászni a fogban.

Igen, — hazudott Dóra. Ha emlékezne rám — gondolta magában — bizonyosan megismerne azonnal. De ez a szobaleány. Ugyan minek áll itt.

Finkel valami gőzgéppel belefujt a szájába és igy szólt:

— Nem tanácsolnám, hogy ezt a fogat kitömesse, mert ugyse sok hasznát vehetné már.

Mután még egy ideig kotorászott a fogban és dohányos ujjaival megtapogatta Dóra inyét, visszafojtotta a lélegzetét és valami hideget dugott Dórának a szájába.

Dóra hirtelen rettenetes fájdalmat érzett, felkiáltott és belekapaszkodott Finkelnek a karjában.

— Nem baj, nem baj, — mormogott az orvos. Ugyan ne legyen ilyen ijedős, Ennek a fognak ugy sem vehette volna már hasznát. Bátornak kell leni.

És dohányos ujjai között ott volt az odvas fog, meg is mutatta Dóranak. A szobaleány egycsészét tartott eléje.

Otthon hideg vizzel öblögesse a száját, — szólt Finkel — akkor majd elál a vérzés. S meglatszott a fogorvoson, hogy várja, hogy menjen már a látogatója s hagyja őt békén.

— Adieu. — szólt Dóra és az ajtó felé indult.

— Hm — és a munkámat ki fogja megfizetni? szólt Finkel mosolygva.

— Ah. igen, majd elfelejtettem.

Dóra nagyon elpiruit és odaadta a fekete zsidónak azt a rubelt, melyet a türkisz gyürüére kapott.

Mikor kiért az utcára, még jobban szégyelte magát, mint eddig; de most már nem a szegénysége miatt; nem is gondolt arra, hogy nincs magas kalapja divatos jaquettje és szép cipője. Mikor az utcán véreset köpött, minden vörös folyt az ő életéről beszélt, az ő rossz és nehéz életéről, azokról a keserüségekről, melyeket eddig szenvedett s a melyekben holnap, egy hét. egy év mulva, sőt egész életében a halálig napjáig mindig része lesz.

O, milyen borzasztó élet ez! O Istenem. mily borzasztó ez!

Különben már vasárnap ott volt a Renaissanci ban és tancolt. Óriási Vörös kalapja volt divatos jaquettje és szép cipője. És egy fiatal kereskedővel vacsorált, aki aznap jött Kazán-ból.

Forditotta: Marco Aurelio.

UJDONSAGOK.

— **Uj főispáni titkár.** Bezerédj István dr. vármegyei főispán mellé, titkári minőségben Sándor Ákos miniszteri segédtitkár neveztetett ki.

— **Rákóci hamvai.** A nagy fejedelemnek II. Rákóczi Ferencnek és bujdosó társainak hamvai nem sokára hazatérnek a honi földbe. Rákóczi Ferenc hamvait a fővárosba hozzák s itt mutatja be az ország hódolatát, folyó hó 28-án az egykori nagy fejedelemnek aki hazájáért mindenét feláldozta s számkivetésben halt meg. Rákóczi hamvait folyó hó 30-án Kassára viszik s ott helyezik el a kassai dómban örök nyugalomra. Az érkező hamvak között lesz szarvaskendi Sibrik Miklós is, Rákóczi fejedelemnek kedvelt udvarmestere. Rakóczi hamvainak fogadásánál részt vesz Vasvármegye közönsége is, e célból Herbst Géza alispán 9-ére értekezletre hivta egybe a törvényhatósági bizottság tagjait, hogy megbeszéljék a részvétel módozatait. Herbst Géza alispán lendületes szép beszéddel nyitotta meg az értekezletet s jelezte, hogy a magyar nemzet egyik legnagyobb fejedelmének II. Rákóci Ferencnek és bujdosó társának hamvai kétszáz év után rövid pár hét alatt honi földbe pihennek, haza térnek és az országos ünnepnél Vasvármegye közönségének is részt kell vennie. Elnöklő alispán ismertette azután az ünnepély módozataira vonatkozó miniszterelnöki leiratot s Kassa szab. kir. város polgármesterének leiratát. Ezután az értekezlet elhatározta, hogy az ünnepségen a vármegye a miniszterelnök leirásának megfelelőleg, bandériummal és diszküldöttséggel képviseteti magát a budapesti ünnepségeken. Kassán pedig egy három agu küldöttség jelenik meg. A vármegye diszküldöttsége az 1741 és 1743 é bő eredő zászlók alatt jelenik meg, a zaszlókra a vármegye hölgyei diszes szalagot tesznek melynek költségeit gyüjtés utján fedezik. Alispán bejelentette az értekezletnek, hogy a lovasbandériumba eddig a következők jelentkeztek: Maróthy László dr. gróf Erdődy Lajos, ifj. Sibrik Kalmán Guary Leó, Bogdány Rezső, Radó Gyula, Szakonyi István, Egán Imre. A lovas bandérium vezetésére Chernel Antalt kérik fel, A diszküldöttséget, Bezerédj István dr. főispán vezeti, melybe eddig a következők jelentkeztek: Herbst Géza alispán, báró Miske Kálmán, Szajbély Gyula, Szegedy Béla, Gotthárd Sándor és Berzsenyi Jenő országos képviselők, Reiszig Alajos, Mesterházy Gyula, Weörös István, Rusa Béla, Sághy István, Ostffy Lajos, Sinovics Miklós, Pieszkáts Imre, Bejelentette még alispán, hogy a vármegye nevében két koszorut helyeznek a hazatérő bujdosók koporsójára. Egyik koszorut Rákóczi Ferenc fejedelem, a másikat Sibrik Miklós, vasvármegye szülöttjének koporsójára helyezik.

— **Vizsga** Táncos Gizella a posta kiadói vizsgálatot Sopronban folyó hó 9-én jó sikerrel letette.

— **Hangverseny.** A celldömölki leányegylet folyó hó 20-án a „Korona" szálló nagytermében Farkas Pál iró közreműködése mellett Hangversenyt rendez, a hangverseny müsora a következő: 1. Felolvasás tartja Farkas Pál ur. 2. Bück. Csigánytemetés zongorán előadja Bisitzky Janka k. a. 3. Szt. Mikulás, irta Beöthi Zs. szavalja. Záborszky Jolán k a, 4. Gyorsrajzoló. Rosenberger Flóra k. a. 5. Magyar ábránd, cimbalmon előadja Lóránth Katus k. a. 6. A monolog irta: Svab T. előadja: Neuhaser Bözsike, 7. Sarasate Spanyol táncok zongorán előadja: Király Erzsike. 8. Paprika Jancsi szinház előadja Klein Ilona k. a. közreműködnek: Inzsel növérek, Pálovics Paula, Altstetter Riza, Szarka Mariska, kisasszony. Kezdete este fél 8 órakor, Belépődij személyenkint 1 korona. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Rendes tagok belépő dijat nem fizetnek.

— **Elmaradt gyülés.** A budapesti központi keresztény szeciálista párt által Kiscellben már két izben is tervezett gyülés ismét elmaradt bizonytalan időre

— **Kitüntetett kertész.** A Dömölki apátság tulajdonát képező konyhakert régen volt olyan jól kezelve, mint az idén, A kert mind virágos kert is igen megállta helyét, szebbnél-szebb virágok rózsák, szegfük stb. diszlettek benne. A konyhakertészetben valóságos remekpéldányokat produkált Müller Pál kertész. A sok konyhakerti növény között feltünést keltett 2 ágy óriás paprika, melyet a kertész kiválló gonddal ápo't. Az óriási paprikából a mult hó végén 15 darabot felküldött Budapestre, az állandó konyhakerti kiállitásra, hol a biráló bizottság, a kiscelli apátsági kertben Müller Pál kertész által tenyésztett óriási paprikákat az ezüst érmes diszoklevéllel tüntette ki.

— **A sághegyi szüret** a héten teljesen véget ért, Az eredmény, mint már jeleztük is, épenséggel nem kielégitő. A must minőségileg sem haladja meg a mult évit, mennyiségileg pedig nagyon is távol esik a mult évi terméstől. Szőlősgazdák állitása szerint, az idén ép harmadrész mennyiségü must lett a Sághegyen, mint taval volt.

— **Császári királyi járásbiróság.** Szörnyen nagy földrajzi és közjogi ismeret lehet Budapesten as I.—III. ker. kir. járásbiróságnál. Mint laptársunk a „Szentgotthárd" irja, e hó 6-án a szentgothárdi kir. járásbirósághoz egy átirat érkezett Budapestről az I.—III. kerületi járásbiróságtól ily cimzéssel: A *császári* kir. járásbiróság. Kitudja, nincs-e valamiféle Bach korszakbeli tisztviselő máig is a budapesti járásbiróságnál, aki Szentgotthárdot osztrák városnak ismeri.

— **Az aszfaltirozást** a héten már szintén megkezdették az Erzsébet utkában. Nagy hátránya a vállalatnak, hogy az egyik aszfalt keszitő, olvasztó gépe hasznavehetetlen, elromlott, a gépet most hozzák rendbe. A kereskedők körében igen nagy a panasz, hogy a Kossuth Lajos utcában soká tartanak a munkálatok és az utca emiatt teliesen el van zárva.

— **Kőszegen** rövid idő mulva megkezdik a villamos világitás felszerelését, a belügyminiszter jóváhagyta a képviselőtestületnek erre vonatkozó határozatát.

— **A gőzgépkezelők** és kazánfütők legközelebbi képesitő vizsgai Sopronban november hó 4-napján délelőtt 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Ujtelcki utca 10.) beküldendők.

— **A világ vallásfelekezetei.** Érdekes az a statisztika, amelyet Amerikában készitettek a világ vallásfelekezeteiről. A kimutatás szerint a világon 1563 446.000 ember é. Ezek közül 282.638 500 róm. kath. 166 066 500 protestáns, 120 157 000 gör. kel. 11,222.000 zsidó 219 956,060 medan, 137.935 000 buddhista. 157,069.500 fetis imádó A keresztények és zsidók legnagyobb része Európában él. A mohamedánok közül 141.000 000 Azsiában és körülbelől 50.000.000 Afrikában él. A hinduk és buddhisták majd mind Azsiaban élnek a fetis imádók közül ellenben majdnem 97,000 000 él Afrikában.

— **A „Cunard"** magyar-amerikai vonal közhirré teszi, hogy a menetrend szerint október 18-án induló „Karpathia" hajon kivül, egy héttel később. vagyis október 25-én még az „Ultonia" gyorsgőzösét is inditja Fiuméből New-Yorkba. Dijtalan felvilágositást ad az Adria személyszállitó osztálya) Központi Menetjegy Iroda Budapes. Vigadó tér 1 szám és a kivándorlási meghatalmazottak.

— **Pályázati hirdetmény** a tapocai m. kir. vincelléri skolaban az 1907 évi január hó 1-én kezdődő egy éves tanfolyamra való felvételre. Felvételi kellékek: 1. Legalább 16 éves életkor betöltését igazoló keresztlevél vagy katonakönyv 2. Irni és olvasni tudást igazoló iskolai bizonyitvany. 3 Ép erős, egészséges s a gyakorlati munkák végezésére alkalmas testalkatot igazoló orvosi bizonyitvány. 4. Községi erkölcsi bizonyitvány Szülők vagy gyám beleegyező nyilatkozata arról, hogy a felvett tanulót a tanév vége előtt az iskolákól kivenni nem fogják s kötelező nyilatkozat arról, hogy a 6 pont szerint járó napidijat pontosan fizetni fogják. Ha a pályázó teljes koru, ezen kötelező nyilajkozatot maga tartozik kiállitani 6. A felvett tanuló az iskolában lakást és teljes ellátást kap. s ezért félévi előleges részletekben évi 240 korona tápdijat köteles a vincelléri skolának fizetni. Szegénysorsu polgárok egész vagy fél tápdijmentességgel is vételhetnek fel, ha szegénységüket hatóságilag igazolják. A pályázati kérvényben határozottan kifejezendő, hogy a folyamodó mely módon kéri a felvételt t. i. egész, vagy fél tapdij fizetésének kötelezettsége mellett, vagy tápdijmentessége elvezetével. A felvételnél előnybe részesülnek, a kik a katonai kötelezettségüknek már eleget tettek, vagy attól véglegesen felmentettek, továbbá szőlőmüvelők pincekezelők, kertészek, kádárok, illetőleg azok fiai. Fehérneművel, ruházattal továbbá iró és taneszközökkel saját költségén tartozik a felvett tanuló magát ellátni. Az egy koronás béllyeggel ellátott s a fent emlitett okmányokkal felszerelt és saját kezüleg irt és aláirt kérvények a magyar kir. földmüvelésügyi miniszteriumhoz csimezve f. évi október hó 30-ig nyujtandó be, a vincellérisköla igazgatóságához, Tapolcára.

— **Bortermelésünk érdekében.** Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter a borhamisitás ellen a következő rendeletet bocsátotta ki:

A hazai bortermelés érdekében különös sulyt helyezek arra, hogy a mesterséges borok készitésének és azok forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló 1893. XXIII. törvénycikk rendelkezései mindenki által szigoruan megtartassanak. E célból mindenek előtt szükségesnek tartom, hogy a közönség a legkiterjedtebb módon tájékoztassék az idézett bortörvények s e törvény végrehajtási rendeletének (1897 évi 53850 keresk. min. szám.) különösen azon rendelkezéseiről, amelyek a borkezelésre vonatkozó korlátozásokról és tilalmakról szólnak. Ennélfogva felhivom a Cimet, hogy — haladéktalanul intézkedjék az iránt, hogy az érdekeltek — saját érdekében — a legkiterjedtebb módon leendő közzététel (hirdetmények, kidobolás stb) utján, minden esetre még arra figyelmeztessenek, hogy a bortörvény (1893 XXIII. t. c) és az idézett végrehajtási reneelet értelmébe a musba vagy a borba, ugy szintén a már kész kierjedt törkölyborba vizet keverni, bármi csekély mennyiségben is feltétlenül tilos, továbbá, hogy tilos a természetes bornak törkölyborral vagu gyümölcsborral való összékeverése (összehazasitása) is. A viz használata csak a törkölybor készitésénél van megengedve, de ott is csak az idézett végrehajtási rendeletben körülirt korlátozással. Figyelmeztetendők továbbá az érdekeltek arra is, hogy aki a tiltott módon készitett vagy kezelt bort forgalomba horza vagy eladja az vagy 1893 XXIII t. c értelmében 600 koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntettetik, aki pedig a bort keveri, vagy a természetes bort törkölyborral vagy gyümölcsborral összekeveri, — az, mint mesterséges bor készitője 2 hónapig terjedhető pénzbüntetéssel büntettetik s ezen kivül az illetőktől a tiltott módon készitett vagy kezelt bor még el is koboztathatik. Darányi s. k.

— **A nő teremtése.** A nő megteremtéséről a bolgár nép a következő hagyományokat őrizte meg:

Amikor Noé a vizözönkor bárkáját csinálta, három mestert fogadott; az egyik azonban csak akkor akart neki segiteni, ha hozzá adja leányat. Noé nem akarta odaadni. De a másik két mester is nőt kivánt. Noé tehát megáldá, macskáját és szamarat s azok virradóra leányokká váltak. Most már három lánya volt, kiket a három mesterhez adott. Egy idő mulva találkozott az egyik vejével és kérdezte:

— Egészséges vagy és jól érzed magad? Hogy élsz leányommal?

— Jól élek, apám, — szólt az ember, csak ha dühös, ugy kiált, mint a szamár!

— Aha! — gondolta magában Noé, — ez az aki szamár volt!

Másnap találkozott a másik vejével, akitől szintén megkérdezte: — Hogy élsz a leányommal

— Jól élünk, apám, — szólt az ember, — csak ha haragszik, karmol, mint a macska!

— Aha! — gondolt magában Noé, — ez az, aki macska volt!

Harmadik napon találkozott a harmadik vejével, s ettől is kérdezte: — hogy él leányaval.

— Nagyszerüen, — felelt az ember — alig hallani, hogy nő van a házban.

— No mormogá Noé, — ez az, aki a szivem részét kaptá.

— **Eladó ház.** Kiscellben a Szalay-telepen eladó az özv. Pálfy Béláné tulajdonát képező lakház Venni szándékozóknak bővebb értesités ad **Palfy** József vasuti kalauz Kiscell. 1—3

Eladó ház.

Kiscellben a Ferenc József-utca 119. számu jókarban levő s kitünően jövedelmező

ház

örökáron azonnal eladó. Bővebb felvilágositást ad

WOLF SÁNDOR
házgondnok,
KISCELL.

8702/1906.

Hirdetmény.

A szombathelyi kir. törvényszék közzé teszi, hogy a Boba község által a község határában a községi köztemető céljaira szükséges kisajátitott területekre, a kártalanitási eljárás határidejéül a helyszinére, Boba községházánál

1906. évi október hó 29-ik napjának délutáni 3 órája

kitüzetett és a távollevők és ismeretlen tartózkodásuak gondnokául dr. Első Imre szombathelyi ügyvéd neveztetett ki.

Miről a kisajátitott terület nyilvánkönyvi tulajdonosai és a telekönyvileg érdekelt felek azzal értesittetnek, hogy elmaradásuk a kártalanitás felett hozandó érdemleges határozatot nem gátolja.

Szombathelyen, a kir. törvényszéknél 1906. évi szeptember hó 21-ik napján.

Kovács Imre
kir. törvszéki biró.

SZÁLLODA MEGNYITÁS.

Ismerőseimet, jóbarátaimat és a n. é. közönséget ezennel értesitem, hogy helyben, az államvasuti indóház közelében ujonnan épitett s a mai kornak megfelelőleg berendezett

GRIFF

szállodámat és vendéglőmet

október hó 1-én megnyitottam s a forgalomnak átadtam. Uj szállodam épittésénél nagy sulyt fektettem annak kényelmes beosztására és modern berendezésére.

A t. vendégek részére tagos, világos nagy ebédlő, vendégszoba, s 12 csinosan butorozott szoba áll rendelkezésre.

Midőn ez alkalommal a n. é. közönségnek, a „Korona" szállodaban évek sosan at irantam tanusitott, szives, jóakaró partfogasat megköszönöm és azt uj vállalatom részére is kérem, teljes erőmből arra törekszem, hogy az eddig belémhelyezett bizalmat minden körülmények között tovabbra is kiérdemeljem.

A nagyérdemü közönség szives partfogasat kérve vagyok tisztelettel teljesen.

MÉSZÁROS JÁNOS.
a „Griff" szálloda tulajdonosa.
KISCELL.

SZALLODA ÁTVÉTEL.

Van szerencsém a nagyérdemü közönségnek ezennel szives tudomasára adni, hogy KISCELLBEN, a Gyarmathy téren évek hosszu sora óta fennálló s jó hirnévnek örvendő

KORONA

szállodát és vendéglőt,

folyó évi október hó 1-én átvettem s ezt személyesen, sajat nevem alatt, tovabb vezetem.

E szakmában szerzett több évi tapasztalataim folytán abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igényeknek is megfelelhetek. Törekvésem leend mélyen t. vendégeimnek kitünő kiszolgálással, jó és tiszta, hamisitatlan italokkal és magyar konyhával bizalmunkat kiérdemelni.

Magamat szives jóakaratu támogatásukra ajánlva maradtam illő tisztelettel

MÁTÉ ANTAL
Korona szállodás,
KISCELL.

Kiadó bolt

A Kossuth Lajos utcában az Uj kávéház ellenében mellett épült házban kiadó egy

boltheliység

Bérbevenni szándékozóknak bővebb értesitést ad a tulajdonos:

Gönye Ferenc,
Kiscell.

Kávéház átvétel.

Van szerencsém a m. t. utazó közönséggel, ismerőseimmel és barátaimmal tudatni, hogy Devecserben a Baross-utcában levő

„Nemzeti"-kávéházat és szállót

átvettem, azt átalakitva s ujonnan felszerelve tovább vezetem. Legfőbb törekvésem leend a t. vendégeket minden tekintetben kielégiteni s bizalmukat ezzel megnyerni.

Magamat és üzletemet a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlva, maradtam tisztelettel

Porkoláb László,
a „Nemzeti"-kávéház tulajdonosa,
3 DEVECSER.

HORNYOS ZSINDELEY

ÁLAGCSÖVEK

ISZAPOLT ANYAGBÓL

BÉRMENTVE minden állomásra.

Bővebbet: GAYER Gyula cégnél

Kiscellben.

Első Szombathelyi Gőztéglagyár.

CSATÁRY KÁROLY

polgári és egyenruha szabó

SZOMBATHELY,

Király-utca, Techet-féle házban.

Készitek a legujabb divat szerint, a legkitünőbb kivitelben, versenyképes árakon, teljes garancia mellett, mesteri szabásban a legfinomabb magyar, angol és francia szövetekből

fürh-ruhákat

és elvállalom bármiféle

egyenruhák

készitését is.

Kivánatra mintákat küldök, avagy egy levelező-lapon történt meghivásra bárhová személyesen elmegyek.

Szives támogatást kérve, — maradtam illő tisztelettel

Csatáry Károly,
polg. és egyenruha szabó
SZOMBATHELY

Hirdetmény.

Bárdossy Sándor és társai

kiscelli téglagyárában elsőrendü iszapolt

falitégla ára 26 korona 20 fillér,

tetőcserép ára 30 korona

1000 darabonkint, helyt a gyárban. Megrendeléseket elfogad

Almási János
füszerkereskedő
Kiscell, Domonkai-utca.

SZEIFERT JOZSEF POZSONY

Halászkapu-utca 4 sz.

cs. kir. udv. fegyverszállító. — Interurbahn telefon 252.

Ajánlja dus raktárát:

Henri Pieper eredeti Diana fegyverekből ugyszinten célszerü Hemmerle-féle fegyverekből

J. P. Sauer u. Sohn Krupp Frigyes-fele különleges acélcsövü fegyverekből,

eredeti gyári árakon.

Legujabb!! Browning féle önmüködő ismétlő serétes vadászfegyver 12 ébn. ered. gyári áron azaz 210 kor ért nálam kapható **cs. es kir. állami áruda** által osztrák magyar füstnélküli I. számu vadászati és tárcsa-lőporral töltött töltények, továbbá szállitok minden fajta kesz vadásztöltényeket mindenkor pontosan és frissen töltve minden kaliberühöz a legolcsóbb áron.

Vadászati, utazási és sportkülönlegesség! Saját lövölde!

vereim és vadászeszközök az egyedüli aranyérmet nyertek.

Nyomatott a kiadótulajdonos, „Vörösmarty"-könyvnyomda és hirlapkiadó vállalat gyorssaitóján Devecserben, 1906.